

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԻՔԻՆՃԻ — ՍԷՆԵ

1869

ՆՈՒՄԵՐՈ 326

1787 ձԷՄԱԶԻԼ ԷՎ. Տ

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ԻՔԻՆՃԻ ԵՎ. Տ
ՍԷՆԵ ԵՎ. Տ
ՍԷՆԵ ԵՎ. Տ

ԲԵՐԵՆԻՍ
ՅՈՒԼԻՍ 31

ԻՔԻՆՃԻ ԵՎ. Տ
ՍԷՆԵ ԵՎ. Տ
ՍԷՆԵ ԵՎ. Տ

ՍԷՆԵ ԵՎ. Տ
ՍԷՆԵ ԵՎ. Տ
ՍԷՆԵ ԵՎ. Տ

ԱՍԻՍԻՆԵ 31 ԲԵՐԵՆԻՍ

Ա. Հ. Վ. Ա. Լ. Ր. ՄԻԼԻԻՅԷ

Խառնեցաւ Շահնազար Նուպար-
եան մէքթէպինտէ պէհէր սէնէ իճրա
օլունտուղու միսիլլու, պու սէնէ տա-
խի իշպու իմթիհանս պիր հափթատան
պէրու զէվաթը ճէլ իլիլգատէր մէա-
րիֆ բէրվէրին պիթարաֆանէ իթ-
տիքլէրի իմթիհանսն իքմալի իլէ, թա-
լէպէլէրին կէթիշտիրտիքլէրի մէյվէյի
նաղիքտանէսի իլթիթաֆընա թէշվի-
զաթը հասէնէ օլմադ իւզրէ, բազար
կիւնիլ թալէպէի մէրդումանէ թէա-
րիճէն միւքեաֆաթ թէվզի օլունմադ
բէամի զ իյնէթի բէք միւթանթման սու-
րէթլէ իճրա օլունուպ, թէշրիֆէ բաղ-
պէթ պուլուրան զէվաթ տախի պիլ-
մա գապէլէ խօշնուտիլէթ վէ ուպու-
տիլէթ իպրազ իյլէմիշլէր տիր:

Իշպու ճէմիլէթի միւհթէրէմէ հու-
զուրունտա, պօսթանը տիլ իսթանտէ
թալիմ վէ թէրպիլէ օլունան կիւզտէն
միւթէճալիլ ճէվրէսիտէ ֆիտանլար
թարաֆընտան իքի գըլթա էրմէնիճէ,
վէ պիրէր գըլթա ձրանաղճա, ինկի-
լիլճէ, թիւրքէ, բուճա, նութգ-
լար իրատ օլունտուղու, մէտուվ պու-
լունան զէվաթըն մուճիպի մէմունի-
յէթլէրի էլ չըրբմալար իլէ իպրազ իյ-
լէմիշլէր, վէ պու նութգլար արասըն-
տու պապէն բիյանօ չալըմադ վէ պա-
լէն տախի թալէպէլէրին ափազը պիւ-
լէնա իլէ երգլէր թէրէնիւմ իթմիշլէր
տիր. պատէհու շիմի վէ ֆիլիք ֆէնն-
լէրինի թէտրիս իլէյէն չօճուգլար պիր
գաշ թէճըրիւպէլէր իլէ ժիմնաթիք օ-
յունընը տախի իճրա իլէտիքաէն սօղ-
րա, մէքթէպի մէքթիւրուն տեսուչու
Էուսուֆեան ֆէթանէթլու Տիգրան է-
ֆէնտի պիր նութգ իրատ իլէտիլին-

տէ, Գեր. Ներսէս եպիսկոպոս տա-
խի պու պապտէ մէվնուտ պուլունան
ճէմիլէթէ իպրազը շիւքրանէյէթ ի-
ֆա իթմիշ, վէ սաատէթլու Օտեան
էֆէնտի հազրէթլէրի տախի բիսդո-
պոսու միւմաիլէյի նութգլունա ճէ-
վապէն պէօյլէ պիր մէքթէպի ճէսի-
մէյէ էլ ճան ու տիլ չալըմալար իլէ
կիւն պէ կիւն սէմէրաթը հասէնէսի
միւշահէտէ օլունմադտա օլունտու
ճէմիլէթ թարաֆընտան խասէթէն
արզը թէշէքթիւր պէյան վէ իֆատէ
կյէմէսինէ տայիր միւթէհասիրանէ պիր
նութգ իրատ կյէմէսի իլէ, թէվզի
միւքեաֆաթ բէամի իճրապը սաաթ
սէքիլտէ թէքմիլ օլմուշ տուր. վէ
պու սըրատա Չարազլուն Մինաս
նամ չօճուգ իքմալի հիւնէր վէ թահ-
սիլի մէարիֆ իթմիշ օլունա, մէքթէպ-
տէն չըգաճաղընտան քէնտի բէֆիլգ-
լէրինէ վէտալաշլա թէշվիլգաթը լա-
զըմէսինի պէյան իլէմէք իւզրէ գալէ-
մէ ալմըշ օլունտու նութգ բէք զի-
յատէ մուճիպի մէմունիլէթ օլուն-
տունտան էլլէր չըրբըլմըշ տըր:

Տօղրուտու մէքթէպի մէքթիւր-
տէ սարֆ օլունան մէսալի վէ զայրէթ
սէմէրէսի իլէ բէքազ վազըլթա քէս-
պի թէրազգը վէ իսթիհալի հիւնէր
վէ մէարիֆ իթմիշ օլունտունտան, վէ
պա խուսուս գեր. Ներսէս եպիսկո-
պոսուն պու պապտէ իթմիլի հիմա-
յէ վէ սէհապէթինէ վէ էնվայի թէշ-
վիլգաթ վէ մուալէնէթէ սարֆը էֆ-
քեար իլէմէսի, ումում ահալի թէ-
րաֆընտան զաղէթամըզ վասէթալար
իլէ արզը թէշէքթիւր իտէրիլ, վէ ու-
մարըզ քի իլէրուտէ էւրոբանըն միւս-
թաղրազը հիւնէր վէ մէարիֆ օլան
մէքթէպլէրինէ միւսապէգաթ իտտա-
սընա գալգըշաճաղը պի իլթիպահ
տըր:

ՀՈՎԱՏԻՍՍԹԸ ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Եունան տէվլէթի թարաֆըն-
տան շու արալըգ թագլիլի մէսարիֆ
զըմնընտու, էւրոբա տէվլէթլէրի նէգ-
տինտէ պուլունան սէֆարէթիսանէլէր-
տէն պիր գաշընըն լաղվինէ գարար
վէրիլմէք իւզրէ պուլունտուղունու
եաղըյօրըր:

— Տանիմարքա գըրալը վէլի
ահալընըն ագա վէ թէգլիլի իտէճէկի
բըրէնսէսին տիւլիւնտէ իլիյէճէյի ֆիս-
տանըն սատէ ճէվահիթոէն օլարազ,
ղայէթ զարիֆ մէ մուսաննա իշլէմիլի
օլունտու հալտէ 6,000 լիրա գըյմէ-
թինտէ պուլունտուղու զաղէթալարտա
եաղըլմըշ տըր:

— Բէրզըն վիլայէթի մէքթուպ-
ճուլուղու թիւթպէի սանիլէ սընքթը
սանիսի իլէ, Այալըն վիլայէթի մէք-
թուպի մուալինի սապըգ իլգէթլու
Սէլիմ Սըրրի էֆէնտիլէ թէվճիհ պույ-
րուլմուշ տուր:

— Մէարիֆի ումումիլէ նաղըրը
տէվլէթլու բաշա հաղրէթլէրինի է-
սէրի հիմնէթլէրի օլարազ, ասարը ա-
թիգա արաշալըրըմասը իլին, կէշէն-
տէ պիր վարօրու մախսուտա բաքիպէն
Մարմարա ճանիպինէ կէօնտէրիլիլ օ-
լան վէ եէնի քիւշատ օլունաճադ նիւ-
մունէխանէ միւտիրի Մ. Կօլու իլէ սա-
յիր պաղը էրպապը վուգուֆ վէ մէա-
րիֆ պու տէֆա կէրի տէօնիւպ, զա-
յէթ սանաթլը վէ նատիր իլ էմալա-
թիգ Եունանիլէրտէն վէ ֆիւնուն ու
սանայինին էն զիյատէ իլէրլէտիլի զէ-
մանտան գալմա չէնտ աատէտ բէսմի
միւճէստէմ (արճան) իլէ սայիր պաղը
էշեպի աթիգա կէթիլմիլլէր տիր:

— Ինկիլթէրալը Մ. Ուօտա նամ
զաթ, մէքթէպի պահրիլէյէ միւտիրի
սանի թայիլին զըլընաղը, վէ մէք-
թէպի մէքթիւր իլին ինկիլթէրատան

իբի մուսուլմանի ինչ իբի թօփնու զապի-
թի կէլմէք իւզըն պուլունտուզու մէս-
մու տուր :

— Իզմիրտէ թապ օլունմադուտա օ-
լան Լմբարսիալ զաղէթաւննն , իզմիր
մահքէմէի թիճարէթի ալէյհինտէ նէչը
կըլէտիյի մատտէլէրտէն տօլայը , մահ-
քէմէի մէզքիւրէ ըլէիսի իլէ պազը ա-
զասը թարաֆընսան , զաղէթայի մէզ-
քիւրուն թաթիլինի իսթիտա եօլլու
Պապը ալ իլէ պիր արիզէ թադտիմ օ-
լունմուլ իսէտէ , տալաննն Պապը ա-
լիտէ Մաթպուլաթ գօմիսիօնունտա
լուլէթիլլէ թէպէլիւն իտէճէք հալէ
կէօրէ , իզթիզաւննն իճրատննա գա-
թար վէրիլմիշ օլտուզունտան , ըլէիս վէ
ազայի միւսմիլէյհիլմին իսթիֆա իյ-
լէմիշ օլտուզարը Լէվանթ Հէրալտա
օգունմուլ տուր ,

— Կէլէնտէ ինկիլթէրտաա զէնկին
պիր զաթ մէֆաթ իսիւլ , պիր չօդ-
միլդտար նուգուտու մէվնուտէսինի
իմբէրաթօր Նաբուլէօնա վասիլէթ իթ-
միշ օլտուզու Լօնտրա զաղէթալարնն-
տա մուհարբէր տիր :

— Սալը կիւնիւ սաաթ օն պու-
չուգ րատտէլէրինտէ էյիպուտ Սըրա
սէվիլիլէրտէ թադեքէճի մահէլէսին-
տէ , գանթարճը իալրահիմ ազա նամ
տիվանէննն ետէք պըրադտըլըաթէշ
տէր հալ բարլայըպ վէ էթրաֆընա
տալիս սիրայէթլէ ըրիզիկարնն շիտ-
տէթինտէն տօգուզ էվ իլէ մէրգուս
տիվանէն միւսթէրադ օլմուլ տուր :

— Շէհիր բօսթաւննն քիւշատը
մուգարբէր օլուպ , շու աթիտէքի մա-
հէլլէրտէ եանի Պէօյիւքտէրէ , թա-
րապիւս , Եէնի քէօյ , Պէշիւքթաշ , Գա-
տը քէօյ , Պէօյիւք Ստա , Գընալը Ս-
տա , Պէյօզլու վէ Գալաթաաա պի-
րէր մէրքէզ եարըլաճազը վէ բօսթա
գուլթուլըր տալիս գալտըրըլաճա-
ղը իշխալմիշ տիր :

— Կէլէն տէնէ տէվլէթի Սէլիյէ
իլէ Եունան մէյանննտա վուգու պու-
լան մուարաղա էսնասընտա , Եիրիտէ
միւսիմմաթը հարալլէ վէ մհհաճիլին
թաշընմադտա օլան էնօսիս նամ վա-
բօր , սաատէթլու Հօպարթ բաշա
հաղրէթլէրիննն րաքիւլ օլտուզու սէ-
ֆինէ թէրաֆընտան թաադիւլ օլուն-
տուգտան սօզրա , բաշայի միւշարի-
լէյհին , մէզքիւր վաբօրուն գուրսան
օլմասընտան տօլայը իթտիլի իշթի-

քեա վէ տալա իւզէրինէ , մուհարէ-
մէլէրի Եունան մահքէմէսինէ պըրա-
գըլմըշ իտի : Պու տէֆա մուհարէ-
մաթ պադըլըպ վէ մէզքիւր վաբօ-
րուն գուրսան օլմասըլը թէպէլիւն
իտէրէք , Եունան տօնանմաւննա իտ-
իալ իսիլտիլի զաղէթալարտա օգուն-
մուլ տուր :

— Աւսթրիա իլէ Ուլահ Պուզտան
հուտուտունտա վուգուա կէլէն պա-
զը միւնաղաաթ իւզէրինէ , Մաճար
բարաւմէնթօսու գօմիսիօնունտա վիւ-
քէլայա իրատ օլունան սիւալ , վէ վիւ-
քէլա թէրաֆընտան վէրիլլէն ճէվապ ,
վիէննաաաաա ալլանն թէլէյլաֆ իսա-
պէրի օլարադ նէչը օլունմուլ իտի :
Ուլահ Պուզտաննն ըհամի զաղէթաաը
պու քէրէր միւնաղաաթը մէզքիւրէյէ
վէ էմարէթ թաշաֆընտան հուտու-
տա աւքէր սէվզը մաատէսինէ տայիր
պազը կըլահաթ տէրճ իթմիշ օլտու-
զունտան , պէր վէճհի աթի պէյան
օլունտուր :

« Թէմուզի ֆրէնկինին եիրմի ալ-
թըսընտա Զալօն գարիյէսի էհալ իսին-
տէն եիւզ նէֆէր գատար սիւահլը
Մաճար , մէզքիւր գարիյէսինն ըլէիսի
մայէթինտէ օլտուզարը հալտէ , Պօ-
ղէօ նահիյէսինտէն Ուլահ Պուզտան
հուտուտունտա կէլէրէք , օրատա պու-
լունան կէօմիւք մէմուրու իլէ , մա-
յէթինտէքի իբի նէֆէր գօլնույու , մէ-
մուրիլէթլէրինի թէրք իլէ , Արզաիօ
նէհիլինն պէրի թէրաֆընա կէլմէք
իշիւն հադգաղը օլարադ իճպար իթ-
միշ , վէ մէմուր վէ գօլնուլար Մաճար-
լարնն պու հարէքէթի ճէպրիլլէրինն
մուվաֆադաթ իթմէյիւլ , մուգալլէ-
մէթ իլլէմէք իսթէտիլլէրինտէն , Մա-
ճարլար պուլարնն գօլնուլունտա հէտմ
վէ խարապ , վէ պիր գաշ կիւն սօզ-
րա , եինէ կէլիւլ քէնտիլլէրինն օրա-
տա պուլուրլար իտէ , ֆէնա հալտէ
թարտ իտէճէքլէրինն տայիր թէհալտ
իլէ չըզըպ կիթմիշ օլտուզարընտան ,
էմարէթ նահիլլէ միւտիլլէյի թէրա-
ֆընտան պու հալը նապէճաննն սու-
րէթի վուգույի իսթիլալար գըլլն-
տըլը անտէ , քէյթիլլէթ տէրադապ
վիէննա գապիլլէթօսունա իիւպար ի-
լէ պէրապէր , նահիլլէ մէզքիւրէյէ
մըգտարը քիֆայէ աւքէր սէվզ օլու-
նուպ , Մաճարլարնն թէճալուզաթը

մէզքիւրէսի թէքրարլաննը իտէ , գա-
վիէն միւտաֆաա օլունմասը տաաքիլի
մէրգուլլէյէ էմր ու իսթար օլուն-
մուլ տուր » :

— Իզմիրտէն Լէվանթ Թապըզա
եազտըլարննա նաղարէն , Երմէնի Բաթ-
րիպի Սապըգ ֆաղիլլէթլու Պօղոս Սըրա-
զան հաղրէթլէրի զէվաթը միւթէպէրէ վէ
պիր գաշ բարաալար իլէ պէրապէր վալի
վիւայէթ տէվլէթլու բաշա հաղրէթլէրինն
իճրաի ըհամի վիլիլթա իլլէմիշ : վէ պիր
գաշ կիւն սօզրա տալիս միւշիլի միւշա-
րիլլէյհի հաղրէթլէրի վէ մէքթուպէի է-
ֆէնտի , վէ աղատէն Նաղուպ էֆէնտի ,
վէ մէմուրինն սայիրէ իլէ պիւլուգապէլէ
միւշարիլլէյհի Պօղոս Սըրազան հաղրէթլէ-
րինն խաաէի ըհամի վիլիլթա իլլէմիշ տիր :

— Սէլանիկտէ կէլէնլէրտէ պիր տօդ-
րամաճը տիւքըննը գաղաէն աթէշ ալա-
րադ պէօյիւք պիր եանիլլն գուհուր իթ-
միշ , վէ հէր նէ գատար աաաքիլի պահ-
րիլլէ թարաֆընտան ֆէվգէլաաէ ճահա վէ
իզտամ օլունմուլ իսէտէ , օրթալըլըն զա-
յէթ գուրադըլը , սօղապարնն տարըլը
վէ էվլէրինն ալապ օլմասի ճիհէթլէ , հի-
տապ օլունտուզունտա կէօրէ 210 մաղազա ,
13 էվ , իբի մահէլէն վէ պիր խան միւհ-
թէրադ օլմուլ տուր :

— Ֆրանսա իմբէրաթիօրիզաւնն պիր
միւտտէթտէն պէրու սիլահիլթաալլէր
միւթալէաաի իլէ էմրարի վադըթ իլլէ-
տիկի , վէ Մըսըրա տայիր մալիւմաթ ալ-
մադ իշուն պէօյիւք հարօլէօն զէմանն-
տա վուգուա կէլէն Մըսըր քէֆէրինտէ
թանդիմ օլունան բարօրթօլարը լիէճիւլ
միւթալէա ճէլպ իլլէմիշ օլտուզու Ֆրան-
սըլ զաղէթալէրինտէ եաղըլմըշ տիր :

Բան յաղաֆա առաջալայ Ազգային Ժողովոյ Կա-
նոնէի Հոգոյ Դ 11 Պօլէ :

Եւ քանզի լուեալ ազգայնոց ըզ-
լուր գումարման ազգային Ժողովոյն
Հայոց Կաթողիկեայց ի թաղաւորեալ
քաղաքն ի Կ . Պօլիս , խնդան ի փառ-
սնն , միանգամայն ի միտ ածեալ զոզ-
ջամիտ վարդապետութիւն աստուած-
ընտիր հարցն՝ որ ի խաղաղութիւն
հարսին փրիստոսի եւ ի պայծառու-
թիւն ազգին համահաւաքեալ ի նոյն
կատարեսցեն զհանգէսն տօնին որպէս
զառաջին ժողովն աստուածընտիր
հարց վարդապետաց մի միայն ի պայ-
ծառութիւն եկեղեցւոյ , որք եղին ա-

խոյեան հաւատոյ եւ վախճան նորոգութեանց :

Ապաքէն մեծ է ակնկալութիւնն եւ մեծ ազազայ շնորհաբաշխութեանն, զի, յամաց հետէ ցանկացեալ ազգասիրաց ի մի բովանդակել զազգն ողորմելի ընդ միով գլխով հովուապետի, եւ առնել զմիութիւնն յոգունց դրուատեալ: Եւ ապա դաւերեալսն զկանոն եւ դստորութիւն նորոգել բարեկարգութեամբ, որ պատշաճ է նահապետութեանս ի լուսաւորեալս դարու զլուսաւոր կարգել ինքեան ճանապարհ փրկութեան:

Վախճանն յայտնի, բայց մարթ է բնութեանն խոտորիլ ըստ յօժարութեան կրիցն միտ եղեալ, այլ որ առաջնորդէն ի բարին խնամք Բարձրելոյն վերատեսչութեան գիտէ աւարտել զամենայն յուղիւն եւ յանստերիւր պողոտայ:

Ամենակալն զօրութեանց յասեղծանել անդ զնախաստեղծն զանուն եղ զպատուական յանդամն գլուխ, յորում բովանդակեաց զամենայն ըզգիտութիւն եւ զծանօթութիւն շնորհաց: Իբրեւ ինքնակալ թագաւոր գիտէ հրամայել իւրոցն նա որ ինչ միանգամ արժան եւ ի պատշաճագունից գործել: Իսկ թէ գերագոյնն յանդամն ոչ ինչ ի գործ եղեալ զիւր զբնատուր զազնիւ զհանգամանս անձին պետութեանն նուազ լիցի յիշխանական պատւոյն նուազ լին եւ փօքր անգամքն ի փառաց տնտեսականին: Ուստի պարտ իսկ է գլխոյն ասեմ պատուականի եւ գերագունի յանդամն թողուլ զբնութեանն աւելորդ եւ ծառայել իշխանականին ըստ տուելոյ վերնոյն պարգեւաց եւ հրամայել ամենայն յաջողութեամբ: Որով եւ նուաստ անգամոցն ոչ ինչ խոյոտեալ կարացեան ամել ի կատար զպաշտօն անթերի եւ լիակատար: Հնար է եւ ստորին անգամոցն խաբել ի կարեւորսն, միայն վասն իւր խորհրդեալ զարժանն, թողուլ զամենակարեւորսն, որ ի վնաս բովանդակ մարմնոյն, եւ այս գայթակղութիւն թերեւս ի գլխոյն անտի պատուականի, տեսեալ զնմին զանցառութիւն ի կարեւորսն եւ ի պիտանիս. զանձինն եւեթ խնդրեալ զբարին եւ ոչ զհասարակաց բարին անգամոցն: Արդ արեւ չեն պէտք զպատուածայինսն

արհամարհել առ ի պատուի ունել զմարդկայինսն. եւ նոքա մեծք եւ աւագագոյնք ի շնորհսն եւ զի զանձինն եղին ի սէր ոչ խարացն ֆրիստոսի պիտոյ է զառաքելոյն վերանորոգել բարբառ « Եթէ մարդ կան հաճոյ լինէի, ապա ֆրիստոսի ծառայ ոչ էի »:

Վասն որոյ վախճան ժողովոյն պիտոյ է լինել նախ փառքն Աստուծոյ. երկրորդ՝ վերանորոգութիւն փառաց եկեղեցւոյ, եւ երրորդ՝ պայծառութիւն Արամեանս անշքացեալ աշին, յոր հեծէ գառնութեամբ. եւ ոչ ոք է որ օգնական լինիցի նմա եւ չէ որ յաշխարհի իբրեւ զբերթողահայրն առ ի ողբալ զայն եւ զկորուստ այնչափ պատուական ազին, եւ ցաւազին այն սակաւութիւնն ընդ այնչափ բազմութեանն ի սիւրբսն աշխարհի տարածեալ:

Հարկ է միաբանութեանս սիրոյ եւ գործ է ժողովել զնոսա ընդ թեւօք կարեկցութեան, որպէս էր երբեմն եղին ի գործ Աստուածապատիւ հարքըն մեր սրբազան հայրապետքն ազգիս այլ ոչ յաջողեցաւ ի խոշընդոտաց:

Ոչպէս Գրիգոր վկայասէր, այրն սքանչելի եւ ներհուն ի վերայ ազգին. ներսէս Շնորհալի եւ նորին հարազատ Գրիգոր Աստուածբնտիր հայրապետ Հայոց, եւ այլք բազումք ի ճշմարտասիրաց եղին ի գործ: Եւ առ ի մի բովանդակել զամենայն եւ հասանել վախճանին բարւոյ զամենեւին միով հոգւով սիրոյ հարազատութեան յարգել պատուել, ի բաց առեալ զամենայն խտրականսն, խուժ, դուժ, Հրեայ, Արեւելացի, ըստ առաքելոյն զամենեւին իբրեւ զեղբարս միոյ մօր հարազատ ծնունդս ի պատիւ զմիմեամբք ելանել: Զայս այսպէս ծանուցեալ մարթ է բարւոյ իմիւք ակն ունել, եթէ զառաջին զհակառակութիւն հոգւոյն ոչ ի գործ արկցեն. եւ զսկզբնապատճառ. զբուն արմատ ստեղծութեանն յարմատոյ անտի ի բաց խլեսցեն, որով սէրն ֆրիստոսի թագաւորեաց յայնժամ ի սիրտ ամենեցուն, եւ կրճիմն անմիաբանութեան ի բաց հատցի, Աստուած փառաւորեցի, հրեշտակք եւ մարդիկ խնդաացեն, եկեղեցին Աստուծոյ պայծառապի փառօք, եւ Տուն հայկազնոյն Արա-

մայ նորոգեալ ի հնութենէ կերպարանին վերճեմեացէ ի յարկսն արքունականին հաշտութեան: Եւ ոյսպէս օրինակբարի լեալ ամենեցուն նա սիրեցեալ համագեղացն մերոց թերեւս գիտացուք յայնժամ զմիմեանս շահել. որ օգտաւէտ այս, ամենեցուն ցանկալին այս, եւ ողբալին այն ինչ տեսլութեամբ ի միմեանց բաժանեսցուք. եւ ի բաժանելս մեր յաղթեցեն անշուշտ թշնամիք եւ ցրուեսցուք, եւ օրէնք եւ օրհնողութիւնք բարձցին ի մէնջ եւ եղիղութեամբ առականք յանկեան աշխարհի: Երկրորդ՝ անխոնջ աշխատութիւն գերաւ վրսեմ հարց ժողովոյն եւ այս պիտի լինի, զի ամբողջ պահեցեն ազգային ծէսք եւ արարողութիւնք ազգիս ի հին ժամանակաց հետէ օրինաւորեալս, որք ոչ ամեն անարդարսն ի վերայ աստուածայնոյ. քանզի ազգ մի պարծի օրինովք իւրովք եւ արարողութեամբք: Էն էն եւ ոյսոյ ազգաց բազում ծէսք եւ արարողութիւնք, թերեւս ոչ խոտելիք յոյլոյ: Իբրեւս եւ Պատրիարքութիւնն արքունական ազգիս է նորոգութիւն փառաց նորին եւ ճոխութիւն արքունի ստացեալ ի բաւար ի բարձր մերանէ Օսմանեան պետութեան, առ որ իրաւունս ըստացեալ կաթողիկեաց: հարկաւ պանծան նոքա ընդ գրկախառն թեւօք իշխանութեանն: Պարտ է պատուական հարց ժողովոյն պաշտպան կալ օրինացս եւ վեղեմի ազգային կանոնաց եւ հնացեալ սովորութեանց, զի մի առ սակաւ սակաւ փոփոխեալ կանոնացն յարեացին առ օտար ազգս եւ արտաքս մնացեն. թող սակաւութեամբ գէթ միսթարեալ ազգաւ, աշխատեալ ի պայծառութիւն նոյնն մինչեւ ցվախճան: Օրէն է մտածել զայսպիսի ազետայիս հարց ժողովոյն. զի որքան յազդէս ի չիք դարձան կրօնափոխութեամբ. եւ որ մեծն է համազգեացն մեծաւ մասամբ ակնկալութիւն ի ժողովոյն եւ արդեօք զնախկին զարբան ծէս Հայաստանեայց աշխարհի ամբողջ պահել մարթացին հայրապետք: Եւ յայնժամ միտք իւրաքանչիւրոյն շահեացին եւ վախճանին միութեան հասցուք տեղամբ եւ բարեխօսութեամբ սրբոյ հօրն մերոյ Գրի-

գործի լուսավորչին, որոյ յանունն եւ յատուածապահ աթոռդ կաթողիկոսական եղ առ ի լիբանան ընդ ձեռն սրբազան զերեւելանիկ Ա. Աբրահամ կաթողիկոսի Արքեպիսկոպոսի, որոյ մեծամեծ արգիւնք աշխատասիրութեան ամն երկու վաստակեալ ի Հռովմայր քաղաքացի ժամանակս չորեքտասան երրորդ Ս. Բենեդիկտոս Պապին մինչեւ ընկալաւ զչնորհ կաթողիկոսութեան եւ Պատրիարքութեան կիւրիակոս :

Մեծ-Էւ շահ-Ք Եր .

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹՐ ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

Լօնտրա 9 օգոստոս .

Լօնտրատա Զրբանաս հիւքիւմէ թի թէրափրնտան եէնի սէֆիր թալին օլունան Մ . տը Լաւալէթ, իթի մասնամէլէրինի ինկիլթէրրա գըրալիչապնա թաղտիմ իթմիլէր տիր :

Մանրիտ 9 օգոստոս .

Գարլօս թէրափիլիլէրի մէմուր լարնտան պիր թաղըմը տիւղ ու կիրիֆթ օլունմուշլար տըր : Սպանիանըն Շիմալի թարափրնտա եէնի պէօլիւքէր թէլքիլ գըլընտըլը իլիտիլմիշ տիր :

Բուանթ տը կալ 8 օգոստոս .

Ձին բայթալթը օլան Բէքինին մահէլլի հիւքիւմէթէրի, Էտինպուրկ սուգասը Բէքինէ եէթիչտիքլէրինտէ, Ձին խանէտանը գըրալիչէնին, միւշարիլէյճ Տիւքին հայիլ օլտուղուրիւթպէ վէ մէսնէտինէ շայան գապուլիլէթ կէօսթէրմէյէճէքլէրինի, օրատաքի ինկիլիլ սէֆիրինէ րէամէն թէպլիլ իթմիլէր տիր :

Փարիս 11 օգոստոս	43-45
Գաբանար	43-20
Լօնտրա գօնսօլիաէ	44 ⁵ / ₈ ² / ₈
Գաբանար	44 ⁷ / ₈
Օսմանլը իսթիլիալը	—
Գաբանար	335
Ֆրանսըլ ֆօնտօսու 0/0 տէ 3	73-27
Գաբանար	73 45
Իթալիան	—
Գաբանար \	—
Ինկիլիլ գօնսօլիաէ	93 —

Գաբանար	—
Վիէննա Գամպիօս ու	120 75

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱՉԱՍԸ

Յուլիս 30	Չար. ախշամ	49-24
» 31	Բէր. սապ. գուբ. քէ	49-24
» »	Էօլէն	49-24

Միւթէվէֆա հօճա Ղաղար Գրի-գորեանըն վէրասէթի

Միւթէվէֆայի մուսայիլէյին տըլ վարիսի վէ միւթալիլգաթլընն վէրասէթ մաթլուպաթլարընա տայիր իճապ իտէն պիւրհան վէ իսպաթլարը պէյան օլունմաղիւզրէ, կէլէճէք նոյնմընր պընտա Տէր-սաատէթտէ քեային Ինկիլիլ գօնսօլուխանէսի տիւլանընտա պիր գօմիսիօնու մախսուս թէլքիլ օլունմաղը իչիւն, Հին-տիսթանըն տալ իչէ մէճլիսի թարափրնտան չըգան պիր էմր ու հիւքմ մուճիպինճէ, գօմիսիօնու մէղքիւրուն ալըւաճաղը կիւնիւնիւ աղնամաղ վէ սայիր մատտէլէր հազգընտա թաֆալլի մալիւմաթ ալմաղ իսթէյէնիլէրին, Ղալաթտա սաքին Ինկիլիլ ալօղաթը Մ . Ժ . Հ . Գլիֆօնա միւրաճաթ իթմէլէրի իլան օլունուր :

ՀԵՂԻՆԷ

Կամ

ԳԱՂՏՆԻՔ ՄԸ

Ի կոստանդնուպօլիս .

Տէր ԵՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ

Մ . Յ . Չօլաղեան .

ՀԱՏՈՐ ԱՌԱՋԻՆ

Կ . Պօլիս .

Տպագրութիւն Բիւրքճեան .

1 8 6 9

Իշ պու հիքեայէ, էրմէնիճէ աշխարհաբառ լիսանլա պիրինճի ճիւտի թապ օլունմուշ Ասիթանէտէ հէր

Էրմէնի քիթապճըլարտա 22 ղուրուշա սաթլըլմաղտա տըր :

Իշ պու քիթապըն իքինճի ճիւտի տաթի պասըլմայա պաշլարըշ տըր :

ԲԱՌԱՐԱՆ ՅԱՇԵԱՐՀԱԲԱՌԷ Ի ԳՐԱ-

ԲԱՌ ԼԵՋՈՒ

Նորատիպ ի տպարանի Սրբոյն

Ղաղարու .

Ամէն բառերը ըստ նախնի հեղինակաց, եւ հայկաբանութեան ճերմակ ճոխացեալ . ամենակարեւոր գպրատանց, ուր որ մեր գրոց լեղուն սորվեցընել կուզեն :

Կը ծախուի ի բէրչէմպէ բաղար ի Սեղբոս խան, ի գրատուն Միսիթար, եանց վենետկոյ :

Լանկա Եէնի գաբուսունտա, օրթա սօգաղտա քէօլէ պաշլնտա, եէտի եիւղ արշըն արսանըն տէօրթ եիւղ արշըն իւղէրինտէ պիր ախշապ խանէ, տէրունինտէ եէտի պաթթալ օտա վէ իքի սալա սուֆա, պիր քէօլքիւշ քեարկիր մահղէն, պիր սու խաղինէսի, իքի սարնճ, իքի գույու, պիր աթ աթըրը, վէ միւքէմմէլ մաթպախը իլէ, հալլիսի մէրմէր տէօլէմէ, վէ պաղի գալան իւշ եիւղ արշընր տաթի պահճէ, իշպու խանէ Էհլէն պահա իլէ սաթլըլմաղ օլտուղունտան, ալմայա վէ կէօրմէյէ իսթէքիտէն ղէվաթ, մէղքիւր մահէլլէտէ թիւթիւնճիւ Յարութիւն աղա իլէ կէօրիւշմէլէրի իլան գըլընտը :

ՏԻԿԻՆ ՄՈՆՍՈՐՈ

Այս ընտիր վէպին 10րդ թերթն ալ հրատարակուեցաւ :

Իւրաքանչիւր թերթին գինն է 50 փարայ .

Կը ծախուի ամէն Հայ գրաւաճառաց եւ լրագիր ծախողներու քով, նաեւ վէղիր խան հրատարակչին գործասենեակը :

ՍԱՀԻՊԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱՋԷԹԱ ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻԻԼՊԷՏՃԵԱՆ

ՍԹԱՆԳՈԼԻՍ ԶԻՉԷԲ ԲԱՅԱՐ ԿՈՒՄԵՐՈ 45

ՃԵՄԻՅԵԹԻ ԻԼՄԻՅԷ ԹԱՊԵԱՆԷՍԻ ՆՏԷ